

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΕΛΙΟ

Ἡ ἐποχὴ πού οἱ γυναῖκες συγκεντρώνονταν γιά νά συζητήσουν μόνο πῶς θά καταχτήσουν τὰ δικαιώματά τους, πέρασε πιά. Σήμερα στίς περισσότερες χῶρες ἡ γυναίκα ἔχει τέλεια ἢ σχεδόν τέλεια ἐξισωθεῖ μέ τόν ἄντρα, κι' ἂν τήν πιέζει ἀκόμα κάποια ἀδικία, ἡ πίεση αὐτὴ εἶναι σχεδόν ἀσήμαντη, καί κάθε μέρα, χάρις στίς ἐνέργειες τῶν γυναικῶν, λιγοστεύει ἴσαμε πού νά ἐξαφανιστεῖ. Στίς χῶρες πού δέ χειραφετήθηκαν ἀκόμα οἱ γυναῖκες, ξέρουν πῶς εἶναι ἀδύνατο, ἀφοῦ τὸ θέλει ἡ ἐξέλιξη, νά μὴν ἐπικρατήσῃ ἡ ἀλήθειά τους. Ὅ,τι ἐνδιαφέρει σήμερα τίς γυναῖκες εἶναι τὸ πῶς αὐτὲς οἱ δυνάμεις τους πού λευθερώθηκαν πιά θά ὠφελήσουν πλατύτερα δλόκληρη τὴν ἀνθρωπότητα.

Στὸ Α' Συνέδριο τῆς Μικρῆς Ἀνταντ τῶν Γυναικῶν στὸ Βουκουρέστι τὸ καθαυτὸ γυναικεῖο ζήτημα σχεδόν δὲ συζητήθηκε· εἶναι πιά λυμένο. Μερικὲς γενικὲς συμβουλὲς γιά τὸν ἀγῶνα τους ἔδωσαν μόνο στίς γυναῖκες τῆς Ρουμανίας, Γιουγосλαβίας, κι' Ἑλλάδας οἱ χειραφετημένες γυναῖκες τῆς Τσεχοσλαβίας καί Πολωνίας, πού μέ μοναδικὴ ἀλληλεγγύη ἐνδιαφέρονται γιά τὸ ξεσκάβωμά μας, ὅπως ἐνδιαφέρθηκαν γιά τὸ δικό τους. Ἀντιλαμβάνονται πῶς ἀκριβῶς γιά νά ἐφαρμοστεῖ τὸ πρόγραμμά τους, πού εἶναι καί πρόγραμμά μας, εἶναι ἀνάγκη τὸ γρηγορώτερο νά εἶναι ἐλεύθερη ἡ δράση τῆς κάθε γυναίκας. Ἀναπτύξανε τί ὄθηση ἔδωσε κι' ὅλας στήν καλύτερευση τῶν ὅρων τῆς κοινωνικῆς ζωῆς στὸν τόπο τους ἢ εἴσοδος τῆς γυναίκας στὸ Κοινοβούλιο, στὰ Δημοτικά Συμβούλια, γενικά ἢ ψήφος τῆς γυναίκας.

Κάθε ἀντιπροσωπεῖα ἀνάφερε τί γίνεται στὸν τόπο τῆς γιά τὴ λύση τῶν μεγάλων ἐπιταχτικῶν προβλη-

μάτων, γιά τὴν προστασία τῆς ἐργασίας τῆς γυναίκας, γιά τὴν προστασία τῆς μητρότητος καί τοῦ παιδιοῦ, γιά τὴν κατάργηση τῆς σωματεμπορίας. Ἦταν τόσο διαφωτιστικὴ ἢ ἀνταλλαγὴ αὐτὴ τῶν σκέψεων πού γεννήθηκαν σὲ τόπους, σὲ κλίματα, σὲ πολιτισμούς διαφορετικούς, πού εἶναι ὅμοιες ὅμως στὴ βάση τους, μ' ὅλες τίς κάπιες παραλλαγές τους, γιὰ τὴν πηγάζουν ἀπὸ τὸ ἴδιο ἰδανικό, ἀπὸ τὴν ἴδια πίστη, πῶς εἶναι ἀνάγκη οἱ ὅροι τῆς ζωῆς νά διαρρυθμιστοῦν ἀνθρωπιστικώτερα. Οἱ γυναῖκες, πού αὐτὲς τὸ περισσότερο ὑποφέρανε, ὑποφέρανε σκληρὰ ἀπὸ τὴν ἔλλειψη ἀνθρωπίνης συμπάθειας πού ὑπῆρχε ἴσαμε σήμερα στοὺς περισσότερους νόμους, ξέρουν, γιὰ τὸ νοιώσανε βαθιά, ὅλο τὸ κακὸ καί πιστεύουν πῶς αὐτὲς οἱ πληγωμένες θά μπορέσουν νά τὸ γιατρέψουν. Καί θά μπορέσουν, γιὰ τὴν εἶναι σύμφωνες. Ὁ δεσμὸς τοῦ πόνου ἔνωσε ὅλες τίς γυναῖκες καί τίς πρὸ διαφορετικὲς ἀναμεταξύ τους κ' εἶναι τεράστια ἢ δύναμη μιᾶς τέτοιας ἔνωσης. Πρέπει νά ἐλπίζωμε ἐντατικὰ πῶς ἡ ἀπόκτηση τῆς ἀνεξαρτησίας δὲ θά σβύσει τὴν ἀνάμνηση τοῦ κοινού πόνου πού παρουσιάζει σήμερα μιὰ τόσο ἐπιβλητικὴ συμφωνία στὸν κοινὸ ἀγῶνα γιά τὸν κοινὸ σκοπὸ, τὴν εὐτυχία τῆς ἀνθρωπότητας.

Ἡ πρώτη ἀρχὴ αὐτῆς τῆς εὐτυχίας εἶναι φυσικὰ ἢ διατήρηση μιᾶς μόνιμης εἰρήνης ἀνάμεσα σ' ὅλους τοὺς λαούς. Οἱ γυναῖκες πού αἰσθάνονται τόσο κοντὰ ἢ μιὰ στὴν ἄλλη, πού δὲν πρόφτασαν νά διαφθαροῦν ἀπὸ τὴν πάλη τῶν συμφερόντων καί τῆς προσωπικῆς φιλοδοξίας, ἀντιλαμβάνονται φωτεινὰ ὅλο τὸ τυρανικὸ ἀπάνθρωπο πού εἶναι μέσα στὸν κάθε πόλεμο. Ἀντιλαμβάνονται πῶς κάθε πόλεμος, καί κείνος πού τὸ περισσότερο φαινομενικὰ δικιολογιέται, αὐξάνει μο-

νάχα την οδύνη των λαών. Στο Α' Συνέδριο της Μικρής Ανταντ των Γυναικών όλες οι αντιπρόσωποι έδωσαν την επίσημη υπόσχεση να μην αφήσουν ποτέ την αντίληψη αυτή ν' αμβλυθεί μέσα τους, σε κάθε άπειλη σύρραξης ν' αγωνισθούν αυτές με όλες τους τις δυνάμεις, για να την εμποδίσουν αδιαφορώντας για κάθε κατάκριση, άφηφώντας κάθε κατηγορία, ν' αγωνισθούν αυτές για να βρούν τη συμβιβαστική λύση. Η υπόσχεση αυτή μόνη αρκεί, για να έχει δημιουργήσει ένα έργο το Συνέδριο του Βουκουρεστιού. Άς μη νομιστεί πως επειδή λίγες μόνο γυναίκες σήμερα έδωσαν αυτή την υπόσχεση ή υπόσχεση αυτή είναι αυτοπιστική ή άσημαντη. Οι λίγοι πάντα που έχουν την πίστη και τον ένθουσιασμό μέσα τους θεμελιώνουν τους Ναούς που τους χτίζουν αργότερα οι περισσότεροι για να έρθουν σ' αυτούς μια μέρα οι πολλοί.

Είταν εξαιρετικά ενδιαφέρον να παρατηρήσει κανένας με πόσο σεβασμό, με πόση αναγνώριση της αποστολής τους, δέχτηκαν τις αντιπροσώπους της πατρίδας τους στο Συνέδριο οι πρεσβείες της Τσεχοσλοβακίας και Πολωνίας, για να καταλάβει τι δύναμη έχουν κι' όλες στον τόπο τους οι χειραφετημένες γυναίκες, βουλευτές, δημοτικοί σύμβουλοι, εκλογείς.

Δε ζητούμε πια την ψήφο, έγωϊστικά, μόνο γιατί είναι δίκιο να την πάρουμε, τη ζητούμε γιατί έχουμε δυνάμεις δημιουργικές να προσφέρουμε. Θέλομε, γιατί αισθανόμαστε πως έχουμε κάτι πολύτιμο να δώσομε,

να συνεργαστούμε με τους άντρες στη δημιουργία του Νέου Πολιτισμού. Όλοι οι Ίσαμε σήμερα πεισμένοι, βασανισμένοι, ξεσκλοβώνονται, εργάζονται, νέοι κι' άγνοϊ. να πλάσουν ένα καλύτερο αύριο. Μαζί μ' αυτούς κ' οι γυναίκες.

Το Συνέδριο της Μικρής Ανταντ των Γυναικών έβαλε το πρώτο θεμέλιο σ' ένα μεγάλο ανθρωπιστικό έργο. Κοντά σ' αυτό βοήθησε να γνωριστούν στενότερα άναμεταξύ τους γυναίκες που μόνο ιδεολογικά Ίσαμε σήμερα επικοινωνούσαν, βοήθησε ν' αντιληφτούν προσωπικά ή μια γυναίκα την εργασία της άλλης και να πλουτίσει έτσι άνυπολόγιστα τον έσωτερικό της κόσμο και τον κόσμο της δράσης της. Φανέρωσε τη μεγάλη κοινωνική εργασία των γυναικών της Ρουμανίας. Άρκει ν' αναφερθεί πως ένας μόνο Σύλλογος γυναικών κατώρθωσε να ιδρύσει σε δέκα χρόνια μέσα στο Βουκουρέστι τέσσερα σχολεία κοριτσιών, όπου μορφώνονται οικότροφες κ' έξωτερικές μαθήτριες, πάνω από χίλιες, από την πρώτη τάξη του δημοτικού Ίσαμε την τελευταία του Γυμνασίου, πως ίδρυσε ανάλογα σχολεία σ' όλες τις μεγαλύτερες πόλεις της Ρουμανίας. Φανέρωσε ακόμα την εξαιρετική γοητεία μιας γυναικίας φιλοξενίας, που με τη θερμή ατμόσφαιρα συμπάθειας και καινής συνεργασίας που κατώρθωσε να δημιουργήσει, μ' έκανε να νιώσομε τον ξένο τόπο σ'α μια προσέχταση του δικού μας.